

Bánovské noviny

Ročník: XXI.

Číslo: 1/2022

December 2022

Príhovor starostky

Milí Bánovčania!

Dovoľte mi, aby som sa vám v prvom rade poďakovala za účasť v komunálnych voľbách a za prejavenu dôveru, ktorú ste mi dali do budúceho volebného obdobia. Potešili ste ma a budem sa snažiť neklamať vás.

Ďalšie štyri roky bude pracovať aj nové obecné zastupiteľstvo v tomto zložení Mária Čuhaničová, Blanka Gabzdylova, Ľudmila Geročová, Martin Horňák, Radovan Janinda, Tomáš Janinda, Ladislav Maťáš. Z poslancov mala najväčší počet hlasov Ľudmila Geročová, a tak aj naďalej zastáva funkciu zástupcu starostu. Všetkým poslancom gratulujem a verím, že budeme dobre spolupracovať pre blaho našej obce. Predchádzajúce roky som sa snažila v mojom príhovore napísať o veciach, ktoré sme urobili alebo plánujeme urobiť v novom roku. To všetko som vám podrobne napísala v mojom predvolebnom letáku, preto sa nebudem opakovať.

Tí, ktorí ste boli voliť, mali ste možnosť vidieť nový úrad po rekonštrukcii. Prestaľovali sme sa už do nových priestorov v Múzeu Pavla Horova. Tieto priestory sú priestrannejšie a veľmi dobre reprezentujú našu obec. Verím, že ešte dlhé roky budú slúžiť ďalším generáciám. Kto nebol voliť, má možnosť prísť a prezrieť si vypočítaný objekt, veď je to aj váš úrad.

Žiaľ, musím sa vyjadriť k nepopulárnym opatreniam, ktoré sa týkajú združovania hrobových miest a odvozu komunálneho odpadu. Päť rokov sme sledovali všetky náklady spojené s cintorínom. Dňa 19. mája 2022 bol schválený dodatok č.1 k VZN 2/2019 o prevádzkovom poriadku pohrebiska v obci Bánovce nad Ondavou. Obecné zastupiteľstvo schválilo poplatok 2,5 € za hrob na jeden rok. Zmluvy sa uzatvárajú na desať rokov. Poprosím tých občanov, ktorí ešte nemajú uzavreté zmluvy, nech si tieto záležitosti dajú do poriadku, už z úcty k svojim pozostalým. Pokiaľ by niekto mal taký hrob, o ktorý sa už nechce alebo nemôže starať, aj to nám prosím nahláste na úrad.

Ďalšia nepríjemná vec je združovanie komunálneho odpadu. Určite ste počuli v médiách, ako sa združuje likvidácia odpadu. Naša obec má jeden z najnižších poplatkov za odpad na osobu a to len vďaka tomu, že obec veľmi veľa dopláca z vlastných prostriedkov. Na budúcom obecnom zastupiteľstve budeme prejednávať zvýšenie odpadu. Návrh je poplatok z 10 € na osobu zvýšiť na 12 €, hoci ani zdánleka to nepokryje všetky náklady.

Aby som nekončila pesimisticky, pozitívum je že nebudeme dvíhať dane, ako nám to odporúčali niektorí naši politici. Touto cestou sa zatiaľ nechceme uberať.

Keďže sa nám blížia najkrajšie sviatky v roku, prajem vám, aby ste ich prežili v zdraví v kruhu svojej rodiny a do nového roku vstúpili s očakávaniami, že svet bude krajší a vráti sa do normálnych kolíaj. Prajem vám veselé Vianoce a šťastný nový rok 2023

Ľudmila Ďurčáková
Starostka obce

MIER, VIERA, LÁSKA, NÁDEJ

Horeli štyri sviečky na adventnom venci, tak ticho, že bolo počuť ako sviečky začali hovoriť:

Prvá sviečka vzdychla a povedala: „Volám sa Mier, moje svetlo síce svieti, ale ľudia žiadny mier nedodržia.“ Jej svetlo bolo čím ďalej tým menšie, až celkom zhaslo...

Svetlo druhej sviečky zakmitalo a sviečka povedala: „Volám sa Viera, som ale zbytočná, ľudstvo nechce nič o Bohu vedieť, nemá preto cenu, aby som svietila.“ Prievan zaval miestnosťou a druhá sviečka zhasla...

Ticho a smutne sa ku slovu prihlásila tretia sviečka: „Volám sa Láska, už nemám silu, aby som horela, ľudia ma odstavili stranou. Vidia len sami seba a žiadnych iných, ktorých by mali radi.“ A s posledným záchvatom zhaslo i toto svetlo...

V tom vošlo do miestnosti dieťa a pozrelo sa na sviečky a povedalo: „Vy musíte predsa svietiť!“ A skoro začalo plakať...

V tom sa prihlásila k slovu i štvrtá sviečka a povedala: „Nebój sa! Pokiaľ ja svietim, môžem i ostatné sviečky znovu zapáliť. Volám sa Nádej.“ Dieťa zapálilo od tejto sviečky pomocou zápalky znovu ostatné sviečky.

Plameň Nádeje by nikdy nemal vo Vašom živote vyhasnúť. A každý z nás by mal plameň Mieru, Viery, Lásky a Nádeje neustále udržiavať zapálené.

Veselé Vianoce
A ÚSPEŠNÝ, ŠTASTNÝ nový rok

Zo školy literárne múzeum a obecný úrad

Budova, o ktorej hovoríme, bola postavená v roku 1936 a vo svojej dobe určite patrila k najmodernejším stavbám v širokom okolí. Umiestnená v nej bola štvortriedna základná škola a v prednej časti byt riaditeľa školy. Tomuto účelu slúžila dlhé roky a väčšina starších bánovčanov v nej prežila prvé štyri školské roky. Dodnes s úctou a vďakou spomínajú na dlhoročného pána riaditeľa Pavla Lacka. 1.9.1980 bola ZŠ v Bánovciach nad Ondavou zrušená a bánovskí žiaci začali navštevovať školu v susednej obci Trhovište. Niekoľko rokov stála budova nevyužitá a chátrala. V máji 1987 bolo v uvedených priestoroch otvorené Literárne múzeum bánovského rodáka Pavla Horova. V štyroch bývalých školských triedach a na priestanných chodbách bola umiestnená expozícia: na prízemí tematický celok – Národný

umelec Pavol Horov a na poschodí – Rodáci Pavla Horova. Tomuto účelu slúži dodnes, ale počet návštevníkov v dnešnej modernej dobe, keď skoro všetky informácie nájdete na internete, postupne klesal. Nemaľou mierou k tomu v posledných dvoch rokoch prispela aj všade prítomná korona. A tak starostka obce a obecné zastupiteľstvo začalo rozmyšľať ako lepšie využiť priestory literárneho múzea. Postupne, tak ako prichádzali výzvy, sme budovu opravovali – vymenili sa všetky okná, prekryla sa strecha, pristavilo sa sociálne zariadenie a urobila nová fasáda. Nakoniec tohto roku obecné zastupiteľstvo, aj vzhľadom na nevyhovujúce priestory obecného úradu, odhlasovalo rekonštrukciu priestorov na prízemí. Expozícia venovaná básnikovi Pavlovi Horovovi bola spolu s básnikovou pracovňou presťahovaná na poschodie a v dolnej časti pre potreby obecného úradu boli vytvorené tri kancelárie, zasadačka a kuchynka. V uvoľnených priestoroch, ktoré kedysi slúžili ako byt riaditeľa školy, bude v budúcnosti umiestnená obecná knižnica a miestnosť pre stretávanie členov spoločenských organizácií. Veríme, že zrekonštruovaná 86-ročná budova bývalej základnej školy bude dlhé roky slúžiť občanom našej obce a literárne múzeum aj širokej verejnosti.

Ludmila Geročová

Snímkovanie a oberanie sliviek

/Výpis z obcej kroniky z r. 1987 /

Kedysi v našej obci, medzi doručenou poštou, dostali naši občania aj pozvánky na pravidelné snímkovanie pľúc. V každej rodine sa občas stáva, že pozvánka sa odloží na dobré miesto, ktoré sa potom ťažko hľadá. Stalo sa to aj jednému nášmu občanovi. Keď už bolo vyobliekaný a vychystaný na autobus do Michaloviec, vtedy si spomenul na pozvánku. Nemohol ju nájsť, a preto poprosil manželku o pomoc. Tá hľadala, pozvánku našla a podala ju manželovi. Ten sa na ňu ani nepozrel, iba strčil do vreka a odišiel. Pred samotným snímkaním pozvánku odovzdal sestríčke, ktorá na ňu pozrela a usmiala sa. Vrátila mu ju so slovami, že je nesprávna. Keď si dotýčny pozvánku prečítal, veľmi sa zahanbil. Snímok mu aj napriek zlej pozvánke urobili. Doma sa na manželku nakričal, no tá sa iba srdečne zasmiala a povedala mu: „Druhýkrát si dáš lepší pozor, a prečítaš, čo berieš do rúk.“ Tá pozvánka bola totiž určená pre ňu na prehliadku k ženskému lekárovi.

Dvaja občania z našej obce, z toho jeden so zlomenou rukou a druhý so zlomenou nohou, pred niekoľkými rokmi chceli obrať slivky na predaj, a tak vyrovnať dlžobu. V jeden pekný deň sa dohodli, že dnes to urobia. Problém bol v tom, že jeden mal zlomenú ruku, druhý nohu, a tak na strom by ťažko vyliezli. Nakoniec sa rozhodli, že slivku zrežu celú. Natrápili sa, ale nakoniec slivku zrezali a obrali. Obrané ovocie predali a dlžobu vyrovnali. O tejto obračke sa dozvedel vedúci predajne potravín, ktorý mal rád figle. Navrhol šoférom z JRD, aby slivku opäť postavili na staré miesto. Jeden z nich nepochopil žart, a tak na druhý deň pristavil žeriav pred dom a čakal, že mu niekto z domácich príde pomôcť. Čakanie bolo dlhé, preto nakoniec sa išiel pozrieť do záhrady. Keď uvidel zrezaný peň a vedľa ležiacu korunu, až vtedy pochopil, že si z neho vedúci predajne vystrelil. Od toho času si chlapí v miestnom pohostinstve pri obračke ovocia zvykli hovoriť: „Zrežeme, oberme, postavme a možno znova zarodí.“

Z kroniky vypísala Anna Majerníková

Vážení rodičia a priatelia školy,

je už starým zvykom, že každým rokom prispejeme krátkym článkom k naplneniu našich bánovských novín aj my, z Materskej školy. Ostalo tomu tak aj tohto roku.

V školskom roku 2021/22 ukončilo predprimárne vzdelávanie v našej MŠ 9 detí, ktoré boli úspešne zapísané do ZŠ. Následne v máji sme zapísali osem detí, stav v škol.roku 2022/23 je 20 detí. Sú to deti od 2-6 rokov. Z toho päť detí je v povinnom predprimárnom vzdelávaní. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v MŠ zabezpečujú dve kvalifikované učiteľky. Tie dbajú na vyvážené uplatňovanie všetkých vzdelávacích oblastí v priebehu dňa, týždňa, mesiaca i roka, avšak stále so zreteľom na individualitu dieťaťa. Okrem iného, úlohou učiteliek je aj zapájať materskú školu/deti a rodičov/ do rôznych aktivít, vyhlásených súťaží, pripravovať krátke kultúrne programy na rôzne výročia v obci i v škole, čím zviditeľňujú materskú školu, tiež šikovnosť detičiek a ich rodičov.

V minulom školskom roku, v druhom polroku, sme za výdatnej pomoci rodičov aj zriaďovateľa uskutočnili ešte tieto akcie: karneval, stávanie mája, Deň matiek, psovodi, čurbes, výlet vlakom, rozlúčka s MŠ -opekačka, letné kúpanie, účasť v hlasovacej súťaži Talent agent -leto a čerstvé hlavičky.

Kvôli lepšej dostupnosti a práci na interaktívnej tabuli pre 5-6 roč. deti bol zakúpený nootbuk, tiež interaktívne edukačné hry. Bolo tiež zakúpených mnoho učebných pomôcok, čím sústavne modernizujeme spestrujeme a inovujeme výchovno-vzdelávací proces, k čomu prispieva aj účasť učiteliek na rôznych inovačných a aktualizáčných vzdelávaníach, tiež samoštúdiá odbornej literatúry.

V tomto školskom roku sme už uskutočnili tieto aktivity: hlasovacia súťaž – Záhrada/bezúspešne/, Mesiac úcty k starším, šarkaniáda, zlatý hlások -ľudové tradície v pesničkách ukryté. Do konca kalendárneho roka, samozrejme, ešte privítame Mikuláša. Tiež by sme sa chceli v tomto školskom roku viac zamerať na upevňovanie a šírenie ľudových tradícií, o čom svedčí spomínaná prehliadka ľudových pesničiek, krojov, vinšovačiek v zemplínštine podané rodičmi a ďalšie pripravované akcie.

Chod MŠ ešte zabezpečujú p. kuchárka a p. školníčka. Zriaďovateľom školy je Obec Bánovce nad Ondavou.

V závere mi dovoľte popriať Vám všetkým v mene celého kolektívu materskej školy:

„Mraživi cicho, všadzi bili sníh,
konečne pokoj, nebo polni hvízd.
Je tu čas šviatočni, kec ligota še strom,
prajeme vam zo šerдца prekrasni kračun.
A kec ciško pada sníh a gu ščescu chiba ľem krok,
prajeme šicko dobri a ščešľivi novi rok. „

Jana Ďuríková, riaditeľka MŠ

Rodina je vzácny dar

Ako ten čas rýchlo letí...
Nedávno sme boli deti.
Po humnách sme behali,
bezstarostne skákali.
Mladosť rýchlo uletela,
roky prešli ako strela.
Krásne časy mladosti,
prvé lásky, vrúcnosti.
Boli svadby, prišli deti,
nad hlavami slnko svieti.

Časy plné radosti,
no prišli aj starosti.
Stále sme však boli mladí,
stavali sme vzdušné hrady.
Na chrbte nám rástli krídla,
ich sila nás nahor dvihla.

Prežili sme aj bolesti,
do človeka sa ich zmestí.
Potom prišli prvé vrásky,
čerpali sme z našej lásky.
Život predsa krásny je,
vždy je plný nádeje.

Cesty sú v ňom hrboľaté,
občas rovné, aj kľukaté.
Ale vždy nám silu dáva
rodina a láska pravá.
A stretnutia s najbližšími,
nášmu srdcu nám milými.
Vracat' sa do rodnej obce
môjmu srdcu stále sa chce.
Tam, kde duša pookreje,
teplá náruč vždy zahreje.
Teplá náruč mamkina,
tá je navždy nádherná.

U nej krásne domov vonia
a boliestky hneď prebolia.
Domov, to sú teplé letá,
keď je doma moja sestra.
Spolu s bratom sedávame
a na detstvo spomíname.

Mamka vraví príhody,

vzácné časy pohody.
Ocko s nami tiško sedí,
iba s nehou na nás hľadá.

Deti všade pobejú,
občas nás aj rozčuľujú.
Je nás veru vtedy dosť,
ale je to pre radosť.
Bratrance a sesternice,
zábavy je na tisíce.

Všetci spolu, veľkí-malí,
kdeže sa tu toľkí vzali?
Tam na dvore, tam sú vrátka,
ku susedom je to skrátka.

Bolo to tak odjakživa,
rodina tam naša býva.
Pod orechom tam sa sedí
počas leta, krásne v tieni.
Stretnutia sú to vždy milé,
prežívame vzácne chvíle.

Naša teta, krásna duša
tiež tam bola, usmiala sa.
S múdrosťou vždy rozprávala,
pochopenie pre nás mala.
Jej miesto prázdnotou zívá,
nesmierne tu všetkým chýba.

Nenávratne preč sú časy,
keď sa zišli všetci naši.
Nuž, v živote tak to chodí,
všetci sme raz boli mladí.
Teraz sme už babka, dedko,
vnúčatká sú naše všetko.
Je to vzácnosť, je to dar,
mať rodinu, blízkych pár.
Mať na dvore bráničku,

čo pohladí dušičku.
No čas je tak neúprosný,
občas nás aj trochu zlostí.
Zastaviť sa ale nedá,
kolobeh je malá veda.

/Iveta Baková, rod.Jarabáková/

Dieťa plné lásky

Dieťa malé spasenie je,
vždy sa na teba usmeje.

Láska k nemu je,
ako niečo čo miluješ.
Každá jedna ručička,
v sebe niečo skrýva.

Jeho tvárička je tak voňavá,
ako jeden kvet na lúke, čo vyrastá tam.

Syn krásny, to je,
on ťa aj v sne počuje.

Jeho malá perinka,
je ako hodváb, čo zakryje ho.

Natália Dobáková VII.A

Náš maratónec

Jubileá sú výraznou motiváciou v živote každého z nás. Slavomír Maďar z Bánoviec n/Ondavou si v roku svojej 50-ky (2021) vyskúšal prvý maratón. Bývalý aktívny futbalista si na svoju bežeckú premiéru počkal až do 98. ročníka MMM v Košiciach v roku 2021. Voľného času má málo, ale aj napriek tomu si dokáže trochu ukradnúť z neho aj na beh. Chcel počkať na ďalší maratón v roku 2023, kedy sa uskutoční 100-tý ročník. Ale nakoniec ho kolegovia z firmy SPIE Elektrovod presvedčili, aby odbehol aj tohtoročný maratón, aby bežali spolu, síce oni len polmaratón a štafetu. Tak sme fandili aj na 99-tom ročníku. Obdivujeme Slávu Maďara za to, že napriek svojej zaneprázdnenosti, dokáže odbehnúť 42,195 km za 4 :10 hod. Je cieľavedomý a to čo si zaumieni väčšinou aj dosiahne. Veríme, že ak mu to zdravie dovolí, tak 100 ročník MMM nevynechá.

Tatiana Lochová

Natália Dobáková

Držím v rukách malý kvet
a vidím v ňom celý svet.
Chytím dieťa za ručičky
a spolu si vyrábame mašličky.
V jeho očiach žiari krása
a tej hovoríme láska.
Syn vyrástol, už nie je dieťa
Rím ho láka a tiež kus sveta.
Plavil by sa korálom
a naplnil ho hodvábom.

Karolína Lochová VII.A

Tatiana Lochová

Natália Dobáková

Añi bi me dobroho neznali, kebi me planoho nezažili

Mnohí z nás prežívajú neľahké časy, čomu nepridávajú ani udalosti posledných rokov. Neľahké to ale mali aj naši predkovia, no ich vrúcnosť a súdržnosť ich stále držala vo veselosti. Stále sa schádzali pri tanci i speve, a preto je nám veľkým potešením, že aj my, svojím spevom a tancom, môžeme potešiť nejedného z vás. Tento rok bol pre nás obzvlášť významný, keďže sme prijali nové, mladé hlasy – Katku a Kristínu z Trhovišť, Silviu z Tušickej Novej Vsi a Veroniku z Michaloviec, ktoré vystriedali bývalé členky Aničku Bajuzíkovú a Lenku Šnelcerovú.

Začiatok roka sa niesol v duchu utíchajúcich opatrení, no s príchodom jari sa život vrátil do spoločenských udalostí. Nedočkaví sme sa nesmierne tešili, že ako prvých môžeme potešiť práve Bánovčanov pri stavaní mája, ktorá je pre nás jednou z najkrajších udalostí roka. Spolu s deťmi z materskej školy v Bánovciach sme pripravili program, kde odzneli v našom podaní obľúbené zemlinské piesne.

V júni, ako každoročne, obec pripravuje Bánovský čurbes, ktorý je letným vyvrcholením folklóru v našej obci. Pre toto podujatie sme si pripravili okrem nových piesní aj také, ktoré nám zanechali už nebohé obyvateľky obce, aby sme udržali miestne piesne pre ďalšie generácie, za čo im nesmierne ďakujeme. Jednou z nich je aj pieseň, ktorú máme zaznamenanú aj na našom CD – U Bánovci na valaľe. Môžete si ju spievať spolu s nami.

*A u tej Ondave vodička precika,
zavolal me mili večar do ľešika
a u tim ľešiku kukučka kukala,
čoho ja še Bože, čoho dočekala.*

*Dočekala ja še smutnu novinočku,
že muj mili dostal na vojnu kartočku.
A tu tim ľešiku kukučka kukala,
čoho ja še Bože, čoho dočekala.*

*A u tej Ondave kačocki pri haci,
muj mili še z vojny o tri ročki vraci.
A u tim ľešiku kukučka zakuka,
mili z vojni pridze, či na mñe pokuka.*

Tí skôr narodení si iste pamätáte na našu divadelnú hru „Medovník, ľubovník abo Každí do kvitčok svůj makortet najdze“, ktorá bola zrežovaná podľa námetu knihy od Juraja Kráľika s rovnomeným názvom. Pri tejto príležitosti nás vtedy samotný autor aj navštívil. Naše predstavenie malo premiéru pred 22 rokmi, v júni tento námet predstavil Folklore Ensemble Jurošík. Na ich interpretáciu sme sa boli pozrieť spoločne, bolo to krásne, odnášali sme si nádherný kultúrny zážitok.

Aj tento rok prial mnohým mladým, ktorí sa rozhodli vstúpiť do manželstva. Vstup medzi vydaté ženy nazývame ľudovo „čepčenie“, ktoré tak, ako ho dnes poznáme, vôbec nebolo verejným prestavením. Keďže svadobná hostina bola doma na dvore, čepčilo sa u susedov v miestnosti, kde boli len vydaté ženy, ktoré nevestu vyzliekali zo svadobného kroja a obliekali ju do kroja vydatej ženy, ktorého súčasťou bol čepiec – znak vydatej ženy, ktorý už nosila denne. Na Zemlínke nevesta počas čepčenia sedela na vedre s vodou, preto, aby sa jej ľahšie rodilo. Okrem piesní, ktorými ženy sprevádzali tento úkon, bol priateľ aj na to, aby poučil nevestu o manželstve, no najmä o svadobnej noci, aby vedela, čo ju čaká. Z týchto tradícií sa postupne upustilo a ostal len nádherný zvyk pretavený do moderného šatu, a teda čepčenie, ako ho poznáme dnes, je čerešníčkou na torte väčšiny svadieb. Aj my sme začepčili mnoho neviest, a sme vďační, že tento zvyk je každým rokom vyhladávanější.

Krásne novembrové popoludnie sa nieslo v duchu zábavy, spevu a tancu u našich neďalekých susedov, v Tušickej Novej Vsi, kde tamojšia Mužská folklórna skupina „Novešan“ predstavila svoje prvé CD s názvom Noveša, to

valal. Srdečne nás pozvali spestriť ich deň aj naším vystúpením, za čo im veľmi pekne ďakujeme, a prajeme im veľa úspechov.

Ako bodku za úspešným rokom plným osláv, svadieb a vystúpení sme dostali pozvanie od Parobkov z Dvoriakov na menšie posedenie a „pospievanie“ ktoré sme si nesmierne užili. Strávili sme príjemné popoludnie, utužili naše kolegiálne vzťahy a veríme, že si to čoskoro zopakujeme.

Teraz v tichu a pokoji adventu docvičujeme koledy, s ktorými plánujeme počas vianočných sviatkov v kostoloch spestriť vianočnú atmosféru a s radosťou privítať malého Ježiška, ako to s pokorou v srdci zaužívali naši prastarí rodičia. Pripravme sa na najkrajšie sviatky v roku a prežime ich spoločne v kruhu svojich rodín, to vám z celého srdca praje FS Ondavčanka.

Mária Matinová

KOľKO NÁS JE? (stav k 30.11.2022)

Počet obyvateľov spolu: 712

Ženy: 358

Muži: 354

VITAJ DIEŤATKO MEDZI NAMI

Deti narodené v roku 2021

Nech Vám v zdraví, láske rastie,
Nech Vám dáva iba šťastie.
Vo dne, v noci, skrátka stále,
Nech Vás teší dieťa malé.

NOVAKOVÁ Simona
VARGA Michal
GAJDOŠ Adam
ONDO-EŠTOKOVÁ Ela

POSLEDNÉ ZBOHOM

Chorobou unavený tíško ste zaspali,
zanechali všetkých, ktorých ste mali radi.
V tichosti ku hrobu chodíme, pri plamienku
sviečok na Vás spomínáme.
Osud Vám nedoprial s nami dlhšie byť,
v našich srdciach budete navždy žiť.

Zomreli v roku 2021:

DANKANIN Dušan
HOROVČÁKOVÁ Justína
GALÍKOVÁ Alica
POLÁKOVÁ Zuzana
GUBAŇÁROVÁ Anna
HOROVČÁKOVÁ Anna
PAVLOVÁ Jolana
MAŤAŠOVÁ Alžbeta
VARKONDA Miloš
JARÁBAKOVÁ Anna

NAŠI JUBILANTI: v roku 2022

Teplá dľaň a sivé vlasy,
dobré srdce lásku hlási.
Vždy objatie a úsmev milý,
hoc ubúdajú im už sily.
Potrebujú našu lásku,
čo vyhladí každú vrásku.
Aby sme ich v úcte mali,
vždy s láskou ich privítali.
Dali by nám veru všetko,
naša babka aj náš dedko.

Najstarší obyvatelia Bánoviec nad Ondavou:

TIRPÁKOVÁ Mária 93 r.

85 rokov sa dožívajú:
GADŽINOVSKÝ Ján
EŠKOVÁ Mária
MAŤAŠ Ján

80 rokov sa dožívajú:
MIKULA Ján

75 rokov sa dožívajú:
IHŇÁTOVÁ Anna
TKÁČ Michal
KOČIŠKOVÁ Marta
GEROČOVÁ Milka
HALČIN Ladislav

70 rokov sa dožívajú:
MAHEL Gabriel
MAHELOVÁ Miloslav
PETRUK Ladislav
PETRUKOVÁ Katarína
MIŽÍK Ján
PARIHUZOVÁ Mária
ROMAN Milan

MAŤAŠ Michal
GEROČ Jozef
HRUBÁ Marta
IHŇÁTOVÁ Agáta
MARCINÍK Michal

65 rokov sa dožívajú:
HURČÍK Juraj
ČURMA Miroslav
BOŽOK Anton
SEMĽAN Jozef
VALOVSKÝ Ján
GROŠKO Ján

60 rokov sa dožívajú:
HURČÍKOVÁ Bernardína
DŽUNKO Alexander
PAPCUN Jaroslav
VARHOLA Miloš
JENDŽELOVSKÝ Ľuboš
HREHA Marián
MATINA Juraj
VALOVSKÁ Anna

DOTĽKLO SRDCE MATKY

/Venované pamiatke mojej mamy/

Dotľklo unavené srdce matky, odišla si v neznámu diaľ...
Nečakane, navždy zaspala si, ostala prázdnota v duši
a v srdci veľký žiaľ.

Odpusť mi mami - mnohé veci, prosím, odpusť mi, že často
som bola nevšímavá a zabudla hovoriť ti, ako ťa mám rada...

Najväčšia láska na svete, je láska matkina - ona celý život
stará sa, ľúbi i odpúšťa, zlé slovo nepovie, na seba nehladá
a nám ostáva dnes už len spomínať.

Spomínať na časy veselé i smutné, keď ako mladá vdova
ostala si s nami sama, keď krutý osud vzal nám skoro otca
a na svete ostala si s nami, len ty - mama.

Deti, vnúčatá, priatelia i známi, všetci ťa mali radi.
Hovorili, že si ako babička z rozprávky, dobrá, skromná
a vzácna žena, v dnešnom svete zázrak malý.

Osirel dom, záhrada, pole i orech na dvore kde v sparnom lete
sedávali sme pri káve. Aj psík osirel, čo dobre vedel, že ona sa
s ním vždy podelí o koláčik, i ten každý deň pri nej verne pod
orechom, sedel.

Ďakujem ti mami, že celý život si mi pomáhala
a pri mne stála, nepoznajúc únavu a oddych,
len na Božiu pomoc a lásku si sa vždy spoliehala.

Odišla si deň pred svätým večerom, ticho a pokorne, tak ako
si vždy žila. Nečakane, navždy zaspala si a odišla v neznámu
diaľ. Ostali už len spomienky a v srdci veľký žiaľ.

Ludmila Geročová /Jarabáková/

ĎAKUJEM MAMI

Ďakujem mami, že i z neba s láskou nad nami bdieš a na to,
čo neviem, posielaš odpoveď. Prepáč a ďakujem ti - posielať
znovu a keď nikto nevidí slzu sa podpíšem.

Ale len jednou, lebo ty
si doma, tam kde uschne
každá slza a bolesti niet.
Nelúčim sa teda, veď ani
sa nenazdáť a stretneme
sa znova.

Dovtedy ako anjel sa
nám ukáž sem tam v sne,
tak na chvíľu sa uspokojí
naše srdce.

Jana Poliaková
/Jarabáková/

Babka - Kristína Poliaková

VŠETKÝM JUBILUJÚCIM SPOLUOBČANOM SRDEČNE BLAHOŽELÁME !

Hasiči v roku 2022.

Vážení spoluobčania.

Som rád, že sa vám môžem prihovoriť prostredníctvom obecných novín, ktoré vychádzajú raz ročne a informovať vás, čo sa v našom dobrovoľnom hasičskom zbore za ten čas udialo. Keď sme pred rokom v tomto čase konštatovali, že žijeme v zvláštnej dobe, v neobvyklom čase, netušili sme, že sa spoločenské dianie môže preklopiť k horšiemu. Ochorenie COVID-om-19 sme nezlíkvidovali úplne, jeho prítomnosť vnímame v správach alebo v rôznych masmédiách, ale aj pri rozhovoroch na pracovisku alebo len tak, pri vzácnom stretnutí na ulici či v obchode. Do 24.2.2022 to bola na pretrase stále tá istá téma - COVID-19. Ranné prebudenie nás postavilo pred ešte tragickejšiu udalosť - Rusko napadlo Ukrajinu a začala sa vojna. Zrazu téma COVID-19 bola v úzadí hlavných správ.

Pre vojnový konflikt sa zo dňa na deň na hraniciach ocitli tisíce ľudí - ženy, deti, starší ľudia utekajúci pred vojnou. Prvé dni a týždne boli na pleciah samospráv a dobrovoľníckych organizácií. Naš DHZ oslovilo vedenie mesta Michalovce na čele s pánom primátorom - Viliamom Zahorčákom. Spoločne sme pomáhali pri zriadení Veľkokapacitného registračného centra (VKC) v útrobách mestskej športovej haly. Vonku pred halou sme postavili stanové mestečko, ktoré bolo neskôr nahradené veľkokapacitnými stanmi, v ktorých prespávajú utečenci z Ukrajiny. Na území SR bola vyhlásená mimoriadna situácia a nás - dobrovoľné hasičské zbory, začali posilať do 12-hodinových služieb do VKC - MI a na hraničné prechody Vyšné Nemecké a Veľké Slemence. Naš DHZ odslúžil vo VKC-MI od 4. marca do 23. mája - spolu 15 denných a 12 nočných služieb. Za pripomienku stojí aj to, že prvých 7 dní sme pomáhali non-stop 24 hodín, častokrát aj na úkor svojich dovoleniek. Od 24. mája túto úlohu od nás prevzali štátni hasiči.

Po skončení služieb sme sa mohli opäť venovať našej najobľúbenejšej činnosti a to sú súťaže. Aj v roku 2022 sme bežali Okresnú hasičskú ligu - Trebišov, ktorá mala spolu 6 kôl. 2 kolá sa konali u nás na našom ihrisku. Tohto roku sme zložili jedno družstvo zmixované z chlapcov a dievčat, no súťažiť mohli iba v kategórii mužov. V obci Trhovište sme sa zúčastnili Územného kola hasičskej súťaže - previerok pripravenosti s týmto družstvom. Po dvojročnej pauze sme opäť zorganizovali nočnú súťaž - Memoriál Štefana Kandu, na ktorej súťažilo 9 družstiev. Hasiči a hasičky z obce Horňa zvíťazili vo svojich kategóriách a odniesli si so sebou aj putovný pohár.

Naše výsledky:

11.6.2022 – Územné kolo PP DHZ Trhovište: Bánovce – muži 3.miesto, čas na štafete 8x50m: 86,16 a čas v požiarom útoku: 31,11 . Spolu výsledný čas: 117,27

Okresná hasičská liga – Trebišov:

19.6.2022 -1.kolo Kuzmice: Bánovce -muži 2.miesto, čas: 19,72

2.7.2022 –2.kolo Nočná súťaž - Bánovce nad Ondavou: Bánovce - muži 2.miesto, čas: 19,77

10.7.2022 –3.kolo Čičarovce: Bánovce - muži 4.miesto, čas: 40,91

7.8.2022 –4.kolo Bánovce nad Ondavou: Bánovce - muži 3.miesto, čas: 26,32

21.8.2022 –5.kolo Veľký Horeš: **neúčast' z dôvodu asistenčnej služby na akcii Motozraz - Z. Šírava**

11.9.2022 – 6.kolo Novosad: Bánovce - muži 5.miesto, čas: 22,08

V konečnom súčte bodov ligovej tabuľky OHL-TV sme skončili na 5.mieste so 61 bodmi.

Pohárové súťaže

2.7.2022 – Nočná súťaž Bánovce nad Ondavou: ženy 2.miesto, muži 4.miesto,

23.7.2022 - Nočná súťaž Horňa: Bánovce - muži 5.miesto, čas: 22,89

12.6.2022 -5. ročník Prešovský železný hasič

Na tejto súťaži náš zbor v Prešove reprezentoval Jozef Gajdoš. Získal veľmi pekné 5. miesto z 25 účastníkov.

20.8.2022 sme boli pozvaní na oslavy 130. výročia založenia DHZ do obce Malčice. Aj my sme boli v kolóne 12 áut spanilej jazdy hasičských vozidiel cez obce: Oborín, V.Raškovce, Z. Kopčany, Slavkovce, Budkovce, Dúbravka, Falkušovce, Kačanov, Markovce a Malčice. Na tento deň máme veľa pekných spomienok a aj touto cestou sa chceme, v mene nášho DHZ, poďakovať organizátorom, dobrovoľným hasičom a obci Malčice za pozvanie. Takéto oslavy nás

čakajú v roku 2025, kedy si budeme pripomínať 135 rokov od založenia DHZ Bánovce nad Ondavou.

Počas roka sme sa nespoliehali len na rôzne dotácie, ktoré dostávame, ale snažili sa niečo zaradiť aj sami. Naše služby asistenčných hliadok bolo vidieť aj na rôznych kultúrnych a športových podujatiach - Kollárovci na Zemplínskej Širave, Motozraz sveta motocyklov a všetky hokejové zápasy na zimnom štadióne v Michalovciach pre HK DUKLA INGEMA Michalovce. Urobili sme brigádu a pozbierali staré železo v obci. Proste, nechceme veľmi zaťažovať obecný rozpočet vo výdavkoch na údržbu a opravy hasičskej techniky a PHM. V mesiaci november uplynulo 7 rokov odkedy k nám prišiel vtedajší Minister vnútra SR Róbert Kaliňák na hasičskom aute zn. IVECO. Tento automobil bol zapožičaný z Hasičského a Záchraného zboru SR a daný do užívania na dobu 7 rokov. V novembri 2022 prišli na obec Darovacie zmluvy na IVECO-DAILY a Povodňový vozík. To znamená, že táto technika už od januára 2023 bude patriť obci Bánovce nad Ondavou a stane sa tak obecným majetkom. V súčasnosti táto technika je umiestnená v garáži Hasičskej zbrojnice bez technických preukazov a evidenčných čísel (ŠPZ), ktoré si hasiči pri odovzdaní zobrali a odoslali späť na Krajské riaditeľstvo HaZZ SR v Košiciach k odhláseniu. Iste ste už o tom niektorí počuli z médií, ako po celom Slovensku stoja hasičské autá v garážach bez evidenčných čísel. Každá obec teraz čaká na výzvu z MV SR k registrácii sa do osobitnej evidencie pre špeciálne vozidlá MV SR v Bratislave ako vozidlá ZIS (Záchraný Integrovaný Systém). Tieto vozidlá sú oslobodené od poplatkov ako mýto a cestná daň. Tieto autá v niektorých obciach už stoja aj 4 - 5 mesiacov a čakajú na nové značky. Ani mi nebudeme výnimkou. Rozhýbať sa teraz musia na Ministerstve vnútra SR. S autom bez čísel jazdiť nesmieme, ale k ostrému zásahu ho použiť môžeme.

Taktiež sme na obecnej studni, pri jej častých opravách, v tomto roku pomáhali odčerpávať vodu. Na pomoc sme boli privolaní aj do firmy FLAGA – Bánovce. Všetkými nami dostupnými čerpadlami sme odčerpávali vodu pri čistení požiarnej nádrže. Na futbalovom ihrisku sa nám podarilo vybudovať za pomoci pracovníkov z VVS a.s. podzemný požiarne hydrant, ktorý budeme využívať len na tréningy.

V roku 2022 bolo v jarých a letných mesiacoch veľké sucho a preto sme mali aj viac výjazdov k požiarom. V obci bolo 5 požiarov a mimo obce 2. Konkrétne v marci to boli dva prípady nekontrolovaného spaľovania suchých konárov a suchej trávy, kedy za silnejšieho vetra sa oheň vymkol spod kontroly a kým došli profesionálni aj dobrovoľní hasiči, zhorela záhrada aj susedovi. V jednom z týchto prípadov bola zavolaná na pomoc jednotka dobrovoľných hasičov aj zo susednej obce Trhovište. Ďalšie 2 požiare boli v lete, kedy bolo veľké sucho a zhorela suchá tráva v priekope za obcou smerom k Ložinu a železničnej stanici. Príčinou v oboch prípadoch bol odhodený ohorok cigarety z okoloidúceho auta. V poslednom prípade to bolo nekontrolované spaľovanie suchej trávy v obedňajších hodinách, kedy nemenovaný dôchodca za vysokej dennej teploty chcel spáliť kôpku suchej trávy, ale fúkol vetrik a pomáhať hasiť bežali aj susedia. Na výzvu z Operačného strediska č. 150 KR HaZZ v Košiciach sme boli privolaný

k požiaru poľa v obci Laškovce a požiaru suchej trávy do obce Vrbnica. V oboch prípadoch išlo o úmyselné zapálenie neznámou osobou, nakoľko sa tieto udalosti odohrali v blízkosti rómskych osád. Aj v týchto časoch sa nájdu dobrodruhovia, ktorí za najrozumnějšíe riešenie, ako naložiť zo suchým porastom, považujú jeho podpálenie. Neviem či je to záľuba alebo len taký špás, ale následky bývajú často fatálne. Skúsme si viac všimnúť týchto „aktivistov“ a pôsobiť na týchto ľudí, aby si hľadali vhodnejšie formy zábavy.

Nerád by som vás zdržoval pri čítaní týchto riadkov, keď mnohí z vás už myslia na vianočné nákupy a darčeky pod vianočným stromčekom, alebo na novoročný ohňostroj. Je zimné obdobie a začala sa vykurovací sezóna. To znamená aj pre nás hasičov zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. V tomto období sa začínajú pripravovať kontrolné skupiny na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol v obci. Príčiny vzniku požiarov sa spravidla každoročne opakujú a dokumentuje sa, že osobitnú pozornosť treba venovať najmä technickému stavu a vyhotoveniu vykurovacích telies, bezchybnému stavebnému riešeniu komínových zariadení a napokon dôsledne dodržiavať povinnosti pri používaní tepelných spotrebičov. Okrem všeobecných povinností občanov pri predchádzaní vzniku požiarov, ktoré sú upravené v zákone NR SR č.314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom a vykonávacej vyhláške MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii, ide o povinnosť udržiavať v dobrom technickom stave vykurovacie telesá, kozuby, dymovody a komínové telesá, inštalovať a používať tepelné spotrebiče spôsobom určeným výrobcom, skladovať a umiestňovať horiace látky v bezpečnej vzdialenosti od tepelných spotrebičov, spravidla určenej v návode na používanie spotrebiča. Ak občan zistí poruchu na tepelnom spotrebiči, prívode paliva alebo energie, nesmie ho používať až do doby odborného odstránenia poruchy. Aj nedbalosť a neopatrnosť hrá pri vzniku požiarov vo vykurovacom období vážnu úlohu.

Na záver mi dovoľte popriať Vám, aby ste prežili pokojné vianočné sviatky a nový rok 2023 v kruhu svojich rodín a svojich blízkych.

Ladislav Maťaš – Predseda DHZ

